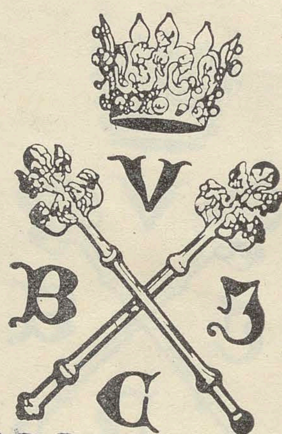

Vniwerſał Wielm: Iego M. P. Ogińſkiego Stároſty Zmudźkiego.

JAśnie Oświeconym, Wielmożnym, Wielmożnym Ich Mośćiom P. Senatorom, Dygnitarzom, Vrzędnikom Ziemſkim, Grodzkim, Rycerſtwu, Szláchcie y wſzyſtkim *in genere* Obywátelom Woiewodztw, Xięſtw, Powiátow W.X.L. ośiádłośći ſwoie máiącym Duchownego y Swieckiego Stanu, y wſzelkiey kondycyi ludziom Moim Wielce M: Pánom y Bráći Hregory Antoni z Kozielſká Ogińſki Generalny Xięſtwá Zmudzkiego Tryſki, Mśćibowſki, Ielſzewſki, Onikſztáńſki, Puńſki, Iezierzyſki &c. Stároſtá, Hetman Polny Wielkiego Xięſtwá Litewſkiego.

Przy záleceniu uſług moich Bráterſkich Donoſzę do wiádomośći wſzem wobec y kázdemu z oſobná komubykolwiek o tym wiedziec należáło. Iż lubo nie należy rozwodzić ſie z wyráženiem *præſentis Status* Oyczyżny Náſzey, bo *res oculis ſubjecta* miáłáby káždego w wolney Oyczyźnie Vrodzonego Szláchcicá pobudzić, y do wſpolnego Sálwowania Mátki ſwey Oyczyżny záchęćić: iednák gdy nowe *auſus* Wiárołomnego Nieprzyiaćielá Szwedá *in dies* mnie dochodzą *ex eo quo fungor munere* niezániechywam donieść WM.W.M.PP. A to, y teraz zwyćięża Swiátá rozſądek, przechodzi ludzki rozum, znośi *& à fundamentis primisq́ Cardinibus concutit* Oyczyſte krwią Szláchecką hoynie záſzczycone Práwá ták bezecne *attentatum* Krolá Szwedzkiego, ktory, zápomniawſzy Boiázni Bożey, złamawſzy poprzyśiężone Oliwſkie Páktá, *poſtpoſito Divino humanoq́ Iure, immani rabie* á práwie wśćiekłą poburżony záwźiętośćią *in omne nefas ſæculis redarguendam exercuit exercetq́ licentiam.* Poniewaſz niedość ſobie máiąc, że w targnąwſzy w obwárowáne *Sacro Fœdere* Gránice, Naiáśnieſzey Rzptey Náſzey Korony Polſkiey W. X. L. *& annexarum Provinciarum* przebrodziwſzy wzdłuſz y w przek *deſpotico ordine*, rożne nieznośne ſobie kazał w wolnym Narodzie, Swobodzie Vrodzoney Szláchćie wydawáć Kontrybucye, Dwory Szláccheckie Práwámi dobrze ocyrklowáne rábował, Szláchtę więził w Niewolą zábierał, ále náwet Miáſto Krákowſkie Stołeczné opánowawſzy, ná Kośćioły támeczne nieznośne włożył Okupy, Armáty z Cekauzow pozábierał, Depozytow Szláccheckich *etiam Quieſcentibus in Sancta pace* niefolgując *manibus*, po Grobách ſzukał, Skárbiec Koronny *ob ſpem* wzięćia Korony gwałtem otworżył, *& quod meminiſſe horret animus* Krolow Polſkich *Sacratam Sedem & antiquitatis Pergama*, ná cáłą Europę ſławny Zamek Krákowſki trybem Heroſtátesá ſpalił, y w popioł obroćił, á dopieroż po wſzyſtkim ſie Pánſtwie rozłożywſzy *pro beneplacito* nákazáne Kontrybucye, *in caſum* by naymnieyſzey zwłoki y niedoliczenia kwoty ogniem y Mieczem wyćiſkał, iákoż ták wiele

Wśiow

Wśiow y Miaſteczek popalił, We Dworách Szlácheckich Stánowi-
ſká Woyſkom zákładał, gwałty w nich y rábunki czynić dopuſzczał,
ták wiele Bráći z Domow włáſnych wygnał y z Fortun wyzuł, De-
pozytá ich po roznych mieyſcách lokowáne, á oſobliwie w Wilnie,
w Grodnie, w Sokalu, Gidlách, bez reſpektu ná mieyſcách Chwale Bo-
ſkiey poświęconych zábrał, Kápłánow, ſámych u śiebie więzył, głodē
morzył, między zámkniętych w ćiepłey Izbie Trupow rzucał, y ná
śmierć dekretował, zgołá Imię Szlácheckie z Práwámi y Dobrámi ich
zgubić uśiłował; Torun Fortecę po długī obleżeniu odebrawſzy, Ká-
pitulácyey niedotrzymawſzy z Ziemią prawie zrownał, Brąmy, y
Báſzty minámi wysadził, Armaty y Depozytá niesłychánie wielkie
zábrał, Kośćioły ze wſzyſtkich ſplendorow złupił, náwet Dzwony
z Wiez Kośćielnych pozdeymował, á dotego też gwałty, rábunki y
oppreſſye Miáſtom, Miaſteczkom Grodowym y Ziemſkim Korony
Polſkiey y W. X. Lit: Prowincyey Pruſkiey, Ruskiey, y Kurlándyey
aperto & ſubdolo attentato poczynił: Ná obleżenie Gdańská oſtátniey
portowey Fortecy, mimo dáną ſwoię *Regio nomine* (zá ták wielkie
wyćiśnione niepoiednokrotnie Kontrybucye) áſſekurácyą, uſtáwi-
cznie y teraz *apparatum bellicum* gotowáć nieprzeſtáie. Kośćioły y
Swiątnice Páńskie po cáłym Páńſtwie Náſzym iedne zrábowawſzy
ná Mágázeny y Spiklerze obroćił, drugie do ruiny *ingenti præt o* Sre-
brámi ná usługę Bożą poświęconemi ledwo opłáćić ſię mogły: Ká-
płány y Duchowne Oſoby Kácerskim Sercem trzymał, więził y zá-
bijał. Gorę Częſtochowską ná wſzytek świát słáwną *intuitu* złupie-
nia Skárbow Bogu y Mátce Iego oddánych przez Woyská ſwe w
Obleżeniu kilká dni trzymał, Chorągwie Koronne ſzczerze zwy-
czáiem Antenatow ſwoich przy Pánu ſwym AVGVSCIE II. ſtawá-
iące, iedne nocnym ſpoſobem z Stánowisk ſwych wyrugował, dru-
gie znioſł, y Bráći Náſzych, ták wiele ze wſzyſtkim *cum depreſſione*
Imienia Kawálerskiego zábrał. Náoſtátek iedno w niepoććiwym
Sercu *Dethroniſationis* obránego, y wolnymi Stanow Naiáśnieyſzey
Rzptey głoſámi Páná y K. AVGVSTA II. uformowawſzy *objectũ*, Brá-
ćią Náſzą iednych Potencyą y oppreſſyą, drugich obietnicámi y
pieniądzmi zdementowawſzy do tego przywiodł, że pod Imieniem
Tráktátu *ad infame, probroſum & abominabile Varſavienſe Conventiculũ*,
zebrawſzy ſie, Páná zá Páná nie uználi, ktorzy pod płaſzczem Poko-
iu zápaláią pochodnie do nowey woyny; kiedy, miáſto uſpokoienia
Oyczyzny, *dum quæritur bellî exitus non Cauſa*, fátálne zátrząśnienie
& cognatas acies wyſtáwuią, *& infami Patricidio* tárgáią ſie ná Páná
ſwego AVGVSTA II. y tę ſpolną Oyczyznę Mátkę, zápomniawſzy
Sákrámentow oddáney Przyśięgi *& indiſſolubile vinculum* Rzeczy-
poſpolitey z Krolem ſwym AVGVSTEM II. ztwierdzone *ultra Pa-
cta Conventa* dwiemá Conſtytucyámi Seymu *Pacificationis* y oſtátnie-
go Lubelſkiego, zárzuczona Medyácya Rzptey, *diſquiſitus Character*
przedtym przyznány láśnie W. Ich M. PP. Commiſſarzow Rzptey,

ſámá tylko *præſumptuoſo titulo* formowána Confederácya ſtáłá ſie Inſtygatorem, ná iedne fałſzywe Impoſtury, nieſłuſzne Commentá & *criminationes*, ktorych Krolowi I. M. AVGVSTOWI II. nigdy niedowiedzie *effrons malignitas*; nie inſzym końcem, tylko áby pod tym pretextem tę ktorą hárdość niepodćiwego Krolá Szwedzkiego y Wiárołomcę, nieprzyiaćielſko wyprzyśiężoną po Woiewodztwách, umorżona *generali abhorrenda abominatione* deklárowáną *pro deteſtabili & nunquam acceptabili* wolą zgromádzoney Rzptey, ná Seymie Lubelſkim, utrzymáłá Dethronizácyą. Xięſtwo Wármińſkie ták zyzne, Prowincyą *Catholiciſsimā, Gentem*, nieznośnemi Contrybucyámi, Stácyámi, y uciemiężeniem Woyſká ſwego z Krezuſem do oſtátniey przywiodſzy ruiny, ludzi, Chłopow, Párobkow, y Niewiaſt w plon nábrawſzy, kilkánaśćie kop káydánow nágotowawſzy zá Morze odeſłáć uſiłuie. Owozgołá, cokolwiek wśćiekła zážartość niepodćiwych, nieſłuſznych, y nie Chrześćiáńſkich *ſuppeditare* mogłá wynálazkow, to wſzyſtko *fædifraga* Krolá Szwedz: wykonáła záwziętość. To gdy Krol Szwedz: w Kráiách Polſkich, *exitiali & deteſtabili perpetrat auſu*, álić y w Kráiu tutecznym Szelmowſcy złych Páná ſwego ákcyi Sekwitowie, Szwedzcy Officyerowie, ieden Lewenhaut Pułkownik, drugi Menther Oberſzteleytmant iáko wygłodzeni ná Præſidyach *ſine ſufficienti annona*, chcąc ſie chlebem Naſzym *ineſcari*, w tárgnąwſzy w Gránice te, *deſpotica licentia* wydáli Vniwerſały do Xięſtwá Zmudźkiego y Powiatu Vpitſkiego, áby ćiężkie wydáli Contrybucye, Hyberny, Czopowe, y Szelezne do śiebie *comportare* kazáli, Krolá P. N. M. AVGVSTA II. zá przeſzłego miánuiąc, Woyſká W. X. Lit. w Commendzie moiey będące Swawolnymi kupámi tytułuiąc, Huczek cháłáſny Wárſzawſki wychwaláiąc, do ſiebie Szláchtę Bráćią y pod ſwoię obedyencyą przymuſzaiąc y konwokuiąc. To gdy do moiey dochodzi wiádomośći, *Generoſus animus tantam* Páná ſwego *Contumeliam*, Oyczyzny zniſzczenia, Stanu Szlácheckiego depreſſyi niemogąc znieść, *adigit* mie do tego, ábym wprzod tym moim Vniwerſałem, obwieśćił, y *fraternè* przeſtrzegł, żebyśćie W. M. M. PP. z tymi zdraycow Protektorámi, wolnośći Szláchecki Oppreſſorámi, do Chłopſkiey niewoli przywykłymi Glurámi, Szewcámi, nie tylko ſámi przez ſię, lubo przez ſubordynowáne Oſoby wiązáć ſie, ſprzyiáć, korreſpondowáć, przeſtrog dawáć, nie ważyliśie. Ale też, ábyśćie Prowiántow żadnych, Kontrybucyi, Hybern, Podatkow Rzptey należących, poſtponuiąc hultáyſkie Vniwerſały, y zá iedne Páſkwile Szelmowſkich konceptow máiąc, *ſuppeditare* nieważyliſie. Owſzem, rozwiązawſzy uciemiężonemu od tych Wiárołomcow Chłopſtwu ręce, y ſámi do Obrony ſpolney máiąc ſie, wſzędy ich znośili, zábiiáli, y iáko iednych Hultáiow wykorzeniáli: dobry BOG poſzczęśći W. M. M. PP. ápplikácyey do Oſwobodzenia Oyczyzny, do zaſzczytu Páná ſwego AVGVSTA II. z-właſzczá, gdy y ia *non deero* pomocą ſwoią, bo mąm pewną wiádomość

mość że mi od Iego Cárſkiego Wieliczeńſtwá *ex obligatione Fæderatæ amicitiæ* y Seymem Lubelſkim *conceſsæ* znáczne idą pośiłki: poniewaſz *ultimis diebus Maij 6.* tyś: Piechoty 2. tyś: Drágoniey ze 35 Armáty weſzli w Inflánty Náſze, y śpieſzno do mnie *procedunt*, nie prę tych pośiłkow, bo te prawdziwie idą ná ſukkurs Nam gromić tych Fałſerzow, ktorzy Owcą niby bronienia wolnośći máią poſturę, *intus autem ſunt lupi rapaces*: nietylko wſzelkich ludzkim ſpoſobem wolnych pośiłkow, podćiwych y ſłuſznych Cará I. M. Wołochow, Tátárow, Ordę dziką, śćiągnąłbym, lecz y ſámych bym Diabłuw, ná Szelmowſkich w Condyktámenćie z diabłem będących wykorżenienie opryskow, knechtow, Finow, gdyby możność pozwaláłá z prawdziwey ku Mátce Mey Oyczyznie przepuśćiłbym zelozyey. Iák prędko tedy doczekam ſie, ták záraz poydę ná tych iáko ná ukarmionych Chlebem Náſzym Wieprzow, pewną onym, przy pomocy *Domini Fortitudinis*, niewypuſzczáiąc z Gránic ſwoich rzecz obiecuiąc. *Interim, amore Patriæ* oſtrzegam, y oſobliwie W.M.M.PP. *præmoneo*, ábyśćie *ullo prætextu*, do tych BOGA y Práwá zdráycow niegárnęli śię. Kto záś by w tym ználasſie *notatus*, niech wie o tym, że iáko Szwedá, Páná Mego AVGVSTA II. zdraycę zniſzczę, ná zdrowiu y żyćiu y Fortunie iego wniwecz, oraz Domy ogniem w popioł obrocę, áby był dowod *seræ poſteritati* iáko ſie zdraycom Páná y Oyczyzny nágradza. W czym *toties quoties ex Munere Miniſterij Mei* oſtrzegáiąc. Dla lepſzey wiádomośći wſzyſtkich Wdztw: Xięſtw, Powiátow, W. X. Lit: ná publikowánie po Páráfiách wydáć ten Vniwerſał roskazałem. *Datum* w Bierzách *Die 16 Iunij Anno Domini* 1704.

